

AREAL+ AS
Fåvangvegen 2
2634 FÅVANG

Vår dato: 13.11.2024

Vår ref.: 202403620-9 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

Saksbehandler:

Anders Kvaløy Olsen

Nedleggelse av infiltrasjonsdam på Nordseter er ikke konsesjonspliktig- Lillehammer kommune i Innlandet fylke.

Vi viser til melding av 16.2.2024 om nedleggelse av infiltrasjonsdam på Nordseter. NVE har gjort en konsesjonspliktvrdering av tiltaket. Først i brevet finner du vårt vedtak og informasjon om hva du må gjøre videre. Deretter kan du lese om tiltaket og vår vurdering av dette.

NVEs vedtak

NVE vedtar at nedleggelse av infiltrasjonsdam på Nordseter ikke trenger konsesjon etter vannressursloven § 8. Vedtaket har hjemmel i vannressursloven § 41.

Dette vedtaket er gyldig i tre år.

Om klage og klagerett

Se eget vedlegg om klageadgang.

Forutsetninger for vedtaket

- Tiltaket skal gjennomføres i samsvar med framlagte planer.
- Selv om tiltaket ikke er konsesjonspliktig, må dere planlegge og utføre tiltaket slik at det er til minst mulig skade og ulempe for allmenne og private interesser i vassdraget.

Hva må du gjøre videre?

Vi understreker at det kan være nødvendig med tillatelse etter annet lovverk til nødvendige tiltak/inngrep i forbindelse med nedleggingen.

- Ifølge vannressursloven § 41 er det dameier sitt ansvar å underrette alle som kan være interesserte i å overta dammen i god tid før den blir lagt ned.
- Dere må ta kontakt med andre myndigheter for å få de **nødvendige tillatelser**. Aktuelle myndigheter kan være:

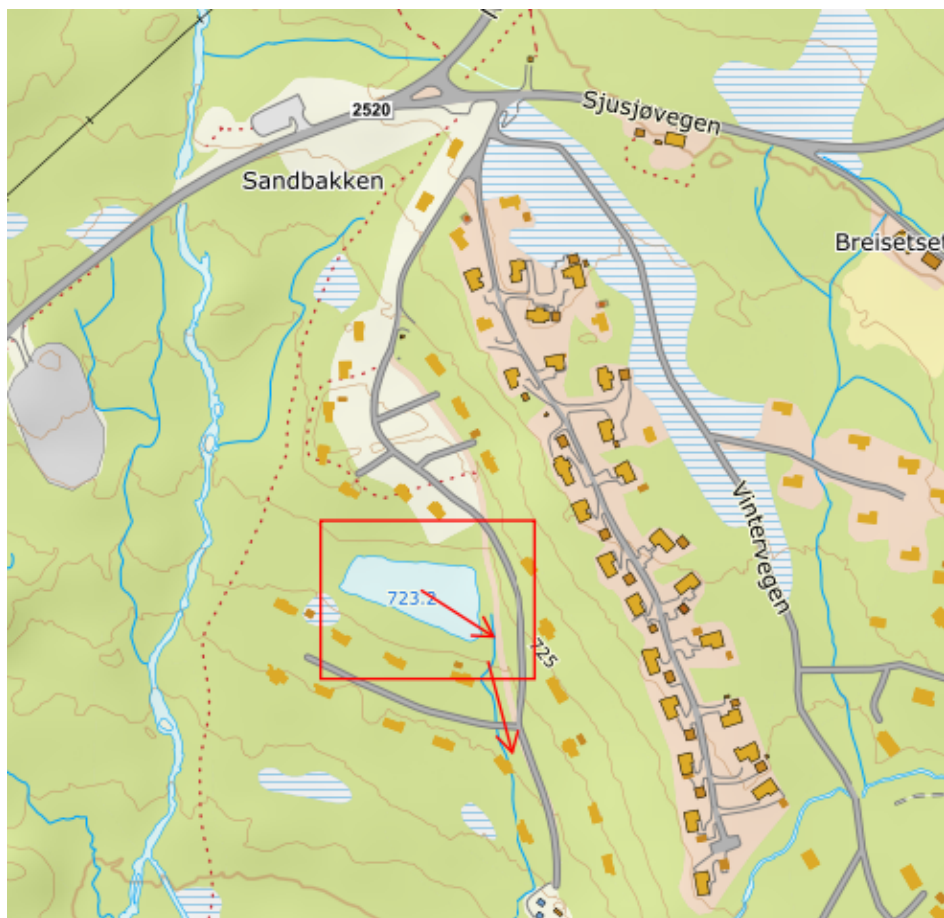
- **Kommunen** for avklaring etter plan og bygningsloven
- **Statsforvalteren** for avklaring etter lakse- og innlandsfiskloven (anadrom strekning og vassdrag med kreps) og eventuell søknad om dispensasjon fra kravet om kantvegetasjon i vannressursloven § 11.
- **Fylkeskommunen** for avklaring etter lakse- og innlandsfiskloven (ikke anadrom strekning) og kulturminneloven. Lista er ikke uttømmende.
- Avklare forholdene til de private interessene som eventuelt blir berørt av tiltaket. NVE vurderer ikke de privatrettslige forholdene.
- Dersom dere endrer planene for tiltaket, bør de sendes til NVE for ny vurdering.

Orientering om tiltaket

Damanlegget ligger på Nordseter og drenerer til Øyåa-Nevla, som renner ut i Nord-Mesna, se figur 1. Lugn Hytter AS ønsker å fjerne demningen og tilbakeføre arealet til opprinnelig naturtilstand.

Dammen ble anlagt rundt 1970 for å håndtere lokalt avløpsvann. Det aktuelle bassenget var siste rensetrinn og fungerte som biofilter og infiltrasjon. Anlegget er ikke i bruk, og arealet er foreslått brukt til hyttetomter i ny kommuneplan for Lillehammer. Det er satt opp hytter rundt dammen.

Anlegget består av en enkel fyllingsdam og søker skriver at det er spor av utglidninger i overflaten, tydelige lekkasjepunkter flere steder og at konstruksjonen framstår som dårlig.

Figur 1: Oversiktskart fra søknaden

Hva har høringspartene uttalt?

Meldingen er sendt **Bårdsengsetra hytteforening, Lillehammer kommune, Statsforvalteren Innlandet og Innlandet fylkeskommune** på høring. Dette anses tilstrekkelig for meldinger. NVE har mottatt følgende uttalelser:

Lillehammer kommune skriver i uttalelse av **22.8.2024** at området der dammen ligger er spilt inn til kommuneplanen som nye fritidsboliger. Lillehammer kommune uttaler seg ikke om endring av arealformål i denne saken. Kommunen er ikke kjent med at det er spesielle naturverdier knyttet til dammen og vurderer at en nedleggelse/fjerning av dammen ikke vil føre til en forringelse av vassdraget Nevla.

Innspillene om flom, overvann og annet siteres:

«Flom og overvann

Kommunen mener det må dokumenteres at nedleggelse av dammen bidrar til å forbedre situasjonen når det gjelder vannsig i området nedenfor dammen. En igjenfylling må ikke føre til at høyt grunnvannsnivå opprettholder utfordringer med vannsig.

Dersom en igjenfylling fører til raskere avrenning må det vurderes annen fordrøyning, samt at det sikres overflateavrenning/flomveger nedstrøms infiltrasjonsdammen.

Annet

Det er uklart om dammen har blitt tømt for sedimenter i forbindelse med opphør av bruk som kloakkrenseanlegg. Kommunen mener tiltakshaver må dokumentere at eventuelle sedimenter ikke skaper utfordringer ved en eventuell annen fremtidig bruk. Ved nedleggelse må det stilles krav om istandsetting av arealet.»

Innlandet Fylkeskommune gir i sitt høringssvar av **8.9.2023** informasjon om vannforekomsten og økologisk tilstand. Høringssvaret oppsummeres med følgende innspill:

«Med bakgrunn i dammens opprinnelige formål mener vi det er viktig at vannkvaliteten undersøkes før vannmassene dreneres ut i Nevla, og at dette bør fastsettes som et krav. Fylkeskommunen mener også at det ikke bør åpnes for drenering av dammen før undersøkelser av vannkvaliteten er gjennomført, slik at det eventuelt kan kreves tiltak for forsvarlig håndtering av næringsrikt og potensielt forurensende vann. I tillegg bør det settes krav om håndtering av massene og sedimentene i selve dammen, ettersom disse sannsynligvis vil være svært næringsrike og potensielt forurensende.»

I **Statsforvalteren i Innlandet** sitt høringssvar av **28.8.2024** gjøres følgende vurdering:

«Vi kan ikke se at fjerning av infiltrasjonsdammen vil være i konflikt med interesser vi er satt til å ivareta. En fjerning av dammen kan tvert imot bidra til at området bringes nærmere opprinnelig tilstand.

Vi forventer imidlertid at NVE pålegger søker å gjennomføre nødvendige undersøkelser for å vurdere vannkvaliteten i infiltrasjonsdammen før det tillates at dammen dreneres ut i Nevla. Dette med bakgrunn i formålet dammen tidligere har hatt.»

Søker ved **Areal+** svarte på høringsuttalelsene i e-post den **14.10.2024**.

Søker argumenterer for at forurensningsfare fra infiltrasjonsdammen er lav fordi det er gått så lang tid siden avløpsanlegget ble nedlagt.

Dette er NVEs vurdering av tiltaket

En konsesjonspliktavurdering er en enkel forhåndsvurdering av om tiltaket kan være til ulempe for noen allmenne interesser knyttet til vassdraget. Fordeler med tiltaket er ikke en del av vurderingen.

Nedlegging av vassdragsanlegg

Nedlegging av vassdragsanlegg skal vurderes etter reglene i vannressursloven § 41. Hovedregelen er at hvis en eier av et vassdragsanlegg ikke lenger ønsker å vedlikeholde anlegget skal det fjernes og vassdraget skal så langt det er mulig tilbakeføres til forholdene slik de var før anlegget ble bygget. Hvis nedleggingen kan føre til påtakelig skade eller ulempe for allmenne interesser er det nødvendig med konsesjon etter § 8. Dette skiller seg

fra etablering av nye vassdragsanlegg der det bare skal være nevneverdig skade eller ulempe for å utløse konsesjonsplikt.

Anlegget er ikke lenger i bruk og tiltakshaver ønsker å tilbakeføre terrenget til slik det var før og bruke det til hyttebygging.

Biologisk mangfold

Naturmangfoldloven legger føringer for bærekraftig bruk av norsk natur og blir lagt til grunn når NVE vurderer meldingen. For å kunne oppfylle forvaltningsmålene i naturmangfoldloven §§ 4-5 er man avhengig av et godt kunnskapsgrunnlag, jf. naturmangfoldloven § 8. Hvis kunnskapsgrunnlaget ikke er tilstrekkelig, skal man bruke føre-var-prinsippet jf. naturmangfoldloven § 9.

Det er ikke utarbeidet rapport om biologisk mangfold i forbindelse med planene om nedleggelse av infiltrasjonsdammen.

Søk i Artskart og Naturbase den 23.10.2024 viser ingen registreringer av biologiske verdier i vassdraget.

Med bakgrunn i informasjon fra tiltakshaver, søk i databaser og egne erfaringer vurderer NVE at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig til å vurdere konsesjonsplikt, jf. at kunnskapsgrunnlaget skal stå i forhold til saken sin karakter og sjanse for skade på naturmangfoldet. Ut ifra eksisterende kunnskap kan vi ikke se at det planlagte tiltaket vil føre til nevneverdig skade eller ulempe for allmenne interesser knyttet til biologisk mangfold. Tiltaket vil etter NVE sitt syn ikke komme i konflikt med forvaltningsmålene i naturmangfoldloven §§ 4-5.

Landskap og friluftsliv

Infiltrasjonsdammen har over tid blitt en naturlig del av landskapet og hyttebeboerne har hatt et vannspeil i området. Fjerning av dammen vil føre til en endring av landskapet som vil kunne oppleves negativt for de som har hytte i området. Hyttene som blir berørt er ikke så mange at NVE vil kalle det en allmenn interesse. Vi kan helle ikke se at virkningen vil føre til påtakelig skade for landskapet i området

Lillehammer kommune mener det er behov for å stille vilkår om istandsetting av arealet etter nedlegging av anlegget. Ut ifra beskrivelsen av dammen og dens størrelse vurderer NVE at det ikke er behov for å stille vilkår egne vilkår etter vannressursloven, men viser til at anleggseier har plikt til å så langt som mulig å tilbakeføre forholdene til slik de var før anlegget ble bygd, jf. vannressursloven § 41. Lillehammer kommune kan også sette vilkår gjennom sin behandling etter plan- og bygningsloven.

Kulturminner

Databasen Kulturminnesøk viser ingen kulturminner i området som kan påvirkes av dette tiltaket.

Forurensning

Ut ifra den beskrivelse som er gitt har dammen vært siste rensetrinn etter to slamutskillende basseng i et avløpsrenseanlegg. Det er lenge siden dammen fikk tilført avløpsvann, og det må forventes at overskudd av næringsstoffer er tatt opp i økosystemet over tid. Kommunen kan gjennom behandling etter forurensningsloven stille de vilkår som er nødvendige for å hindre forurensning.

Oppsummering og konklusjon

Infiltrasjonsdammen på Nordseter er ikke lenger i bruk og tiltakshaver ønsker å legge den ned. Hovedregelen i vannressursloven § 41 er at vassdragsanlegg som eier ikke lenger vil holde ved like skal fjernes.

Det er ikke registrert viktig naturmangfold knyttet til dammen. Nedleggingen vil føre til tap av et vannspeil i et område med hytter, men NVE kan ikke se at dette vil medføre påtakelig skade for allmenne interesser knyttet til landskapsverdier i området.

NVE mener at nedleggelse av infiltrasjonsdam på Nordseter ikke fører til slike ulemper for allmenne interesser at det trenger konsesjon etter vannressursloven § 8.

Med hilsen

Carsten S. Jensen
konsesjonsansvarlig

Gry Berg
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner

Mottakerliste:

AREAL+ AS

Kopimottakerliste:

LILLEHAMMER KOMMUNE PLANAVDELINGEN
STATSFORVALTEREN I INNLANDET
INNLANDET FYLKESKOMMUNE

Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: • Skrive hvilket vedtak du klager på. • Skrive hvilket resultat du ønsker. • Opplyse om du klager innenfor fristen. • Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av Energidepartementet (ED) som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom NVE eller ED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.
Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til ED, men sende den til NVE. NVEs -epostadresse er nve@nve.no. NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til ED.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.